

Lai gan likumā ierakstīts, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir “sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu”, nav viegli izmērīt – sekmē vai nesekmē.

Rezultāti ir redzami pēc laika, vai pagasts, pilsēta nīkuļo, iedzīvotāji apātiski, vai aizvien vairāk cilvēku sāk rosīties, uzdrošinās darīt paši.

Cik gan bieži nav dzirdēts, ka pašvaldība jau naudu iedot nevar un uzņēmējam neko citu nevajag. Vietās, kur šāds uzskats, kaut arī attīstība notiek, ikdienu aizrīt divās pasaulēs: vienā uzņēmēji, otrā pašvaldība. Katrs ar savām interesēm un iespējām, kuras, domājams, kopā ātri atrisinātu. Bieži vien viss sākas ar satikšanos un sarunu. Tad top plāni, sākas rīcība un ieguvēji ir visi.

Bijušais Smiltenes novads Vidzemes vidū pēdējās desmitgadēs daudzārt minēts kā piemērs, kur pašvaldība strādā ilgtermiņam, atbalsta uzņēmējdarbību un novads attīstās. Pēc reformas novads kļuvis plašāks, pievienojusies Apes un Raunas novadi. Iedzīvotājiem un uzņēmējiem vajadzību vairāk, un arī pašvaldībai iespējas lielākas. “Būtiski attīstīt visa novada teritoriju,” uzsvēra novada domes priekšsēdētājs Edgars Avotiņš.

Katrā bijušajā novadā savas tradīcijas un uzņēmējdarbības atbalsta mehānismi. Tie tiek likti kopā, lai ieguvēji būtu visi. Pašvaldībā strādā pieci uzņēmējdarbības un lauksaimniecības konsultanti. Raunā un Apē uz vietas, pārējie darbinieki noteiktās dienās pieņem novada pagastos. Smiltēnē darbu sākusī Valmieras biznesa inkubatora vienība, interesenti var pieieties pirmsinkubācijas un

Sadarbībā iespējas redzamas

■ IDEJU NETRŪKST. Raunas un Drustu pagastu uzņēmēju un uzņēmīgo cilvēku tikšanās reizē tika apsvērtas idejas gan par Parka ielas kvartāla attīstību, gan par gaidāmo vasaru un tūrismu.

inkubācijas atbalstam. Mazajiem uzņēmējiem pavasarī tiks izsludināts grantu konkurss, pašvaldības budžetā paredzēti 18 tūkstoši eiro. Ir izveidota novada uzņēmējdarbības platforma feisbukā “Uzņēmēji Smiltenes novadā”, kur plānots ievietot aktuālo informāciju, kas svarīga uzņēmējiem, arī ziņas par vakancēm.

“Pašvaldības uzdevums nav nodarboties ar uzņēmējdarbību, bet atbalstīt aktīvos, jaunos un ne tik jaunus uzņēmējus, lai viņiem būtu vieglāk izcīnīt vietu uzņēmējdarbības džungļos, lai viņi varētu strādāt, radīt un ražot jaunus produktus. Pašvaldības uzdevums ir saklausīt uzņēmēju vajadzības, mēģināt tās realizēt ar uzņēmējdarbības programām vai infrastruktūras projektiem. Vajadzīgs dialogs, lai pašvaldība nākotnes plānus varētu īstenot ar struktūrfondu palīdzību,” uzņēmēju un uzņēmīgo cilvēku sapulcē Raunā sacīja novada domes vadītājs.

Par to, ka uzņēmējiem ir svarīgs gan tas, ka ikdienā strādā pašval-

dība, gan sadarbība un atbalsts, apliecināja mājrāzotāju un uzņēmēju lielā interese tikties ar pašvaldības vadību un speciālistiem Raunā. Vairāk nekā 30 Raunas un Drustu pagasta uzņēmīgie cilvēki gribēja zināt, gan ko iecerējis pašvaldība, gan kāds ir tās novada attīstības redzējums.

Pārmaiņu laikā, kad top jauns novads, svarīgi nepazaudēt to, kas iepriekš atzīts par labu, kas devis pievienoto vērtību. Raunā gadiem iets uz to, lai, ja kaut ko dara, tad mērķtiecīgi un jaudīgi. “Meklējam iespējas, ko varam piedāvāt uzņēmējiem. Kā mazs novads bieži vien partneriem nebijām interesanti, bet sadarbībā ar Vidzemes Tūrisma asociāciju un citām

organizācijām tika atrastas iespējas iesaistīties projektos, arī starptautiskos,” stāsta bijusī Tūrisma informācijas centra vadītāja Justīne Buliņa. Atzinīgi tiek vērtēts Latvijas - Krievijas pārrobežu sadarbības programmas starptautiskais projekts “Ainava kā resurss: atbalsts jauniem pakalpojumiem un tūrismam”, arī “Dārza pērles”, kas arī ir viena no iespējām uzņēmējiem.

Raunas Viduslaiku svētkos uzņēmēji iesaistās ne tikai kā tirgotāji tirdziņā, bet arī rīkošanā un norisēs, tā rodas jauni kontakti, veidojas sadarbība. Katru gadu Raunā notika svētki, kuros godā tika celti kādas nozares uzņēmēji un viņu ražojumi. Pašvaldība tos

rīkos arī šogad, sadarbības partneris būs vietējais uzņēmums “Siera ražotne”, iepazīstinās ar tās ražotājiem makaroniem. Ja pagastā ir ielas svētki, piedalās ne tikai tuvējie iedzīvotāji, arī vietējie uzņēmēji, kuri gan sevi parāda, gan iepriecina citus.

“Mums ir sadarbības tradīcijas. Tās veidojušās pamazām, nākot kopā, diskutējot, vienojoties, radot ko jaunu, kopā darot,” uzsvēra J.Buliņa un piebilst, ka uzņēmējiem ir svarīgi sajūst, ka par viņiem interesējas. Nevar nenovērtēt deputātu ciemošanos pie uzņēmējiem, sarunām viņu vidē. Raunā ierosina šo tradīciju turpināt arī jaunajā novadā.

Vēl viens skatupunkts uz to, ko darīt. Sameklēt pamatu, argumentus, saprast un tikai tad rīkoties, lai ir dziļums un augstāka pievienotā vērtība. Maijā Raunā iecerēta apaļā galda diskusija ar politiķiem, ministriju pārstāvjiem, novada uzņēmējiem un pašvaldību par uzņēmējdarbības attīstību, ikdienas problēmām. Iepriekšējā notika pirms četriem gadiem, toreiz svarīgākā aktualitāte bija ceļš uz Drustiem. Tagad to klāj divkārtu segums. Savukārt septembrī iecerēta konference par kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un tā iekļaušanu uzņēmējdarbībā. “Ir būtiski, ka visi - kultūra, tūrisms, uzņēmēji, uzņēmīgie cilvēki -strādājam kopā,” uzsvēra Raunas Kultūras centra vadītāja Linda Vecgaile un atklāj, ka svētku “Rodam Raunā” koncerts šovasar iecerēts “Raunas ceplī”.

“Ar pašvaldību sadarbībā līdz šim bijusi ļoti laba. Domāju, nekas nemainīsies, sadarbību turpināsim un viss notiks,” saka “Raunas ceplā” saimnieks Edmunds Cīnis. □

Vajag labu ceļu un dzīvokļus

Tūrisma uzņēmējs, “Jaun- Ieviņu” saimnieks Uldis Rudzītis pašvaldības vadībai atgādināja, ka gadiem nav izdevies panākt, lai ceļš Rauna – Valmiera tiktu sakārtots.

“Par šī ceļa nepieciešamību un stāvokli ļoti zinām.

Turpinām Raunas novada iesākto, turpinām sarunas Satiksmes ministrijā, ar “Latvijas Valsts ceļiem”. Pagājušonedēļ sarunā ar “Latvijas Valsts ceļu” valdes priekšsēdētāju Mārtiņu Lazdovski uzsvēru, ka ceļš Rauna - Valmiera Smiltenes novadā ir prioritāte. Lai teritorija attīstītos, svarīgi, lai dzīvotu cilvēki, viņiem nepieciešamas darbvietas un publiskā infrastruktūra, kurā ir arī ceļi. Arī vadības līmenī domājam, kā pārliecināt, lai ministrija ne tikai sadzird šo vajadzību, bet notiek reāls darbs,” teica domes vadītājs E.Avotiņš, uzsvērot, ja četru gadu laikā neizdosies neko atrisināt, tā būs liela neveiksme.

Lielākais uzņēmējs Raunā Ingus Pavaris puda viedokli, vai ir pareizi attīstīt industriālo parku, kad svarīgāk ir domāt par dzīvojamo māju celtniecību. “Ģimenes vēlas celt mājas, bet nav lētu zemes gabalu. Uz

Raunu darbā tikai manos uzņēmumos vien brauc no Valmieras, Cēsīm, Siguldas, Smiltenes, Cēsvaines. Cilvēki labprāt dzīvotu Raunā, bet nav tādu iespēju,” sacīja I.Pavasars un puda pārliecību, ka attīstība jāsāk ar dzīvojamā fonda celtniecību.

E.Avotiņš uzsvēra, ka svarīgi ir vērtēt visa novada attīstību kopumā. “Arī novada uzņēmēju tikšanās reizē ar ekonomikas ministru runājām par dzīvojamo fondu. Dzīvokļu trūkums ir visas Latvijas problēma. Viens no risinājumiem - piedāvāt apbūvei zemi. Smiltenes novadā situācija izvērtēta, arī iespējas. Tagad tas tiks darīts arī Raunā. Izvērtēsim teritorijas, kā pašvaldība var nodrošināt infrastruktūru, un tad nodosim zemes gabalus atsavināšanai. Ekonomikas ministrija izstrādājusi īres mājokļu programmu, bet diemžēl tās atbalsts ir administratīvajiem centriem. Ceļu infrastruktūra ir būtiska, uz darbu braukt 30 kilometrus pa labu ceļu nav problēmu. Gribam, lai cilvēki, kuri strādā mūsu novadā, tajā arī dzīvo. Tas ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas nonāk pašvaldības kasē,” skaidroja E.Avotiņš.

Raunas novadā līdz šim pašvaldības atbalsts kultūrai un tūrisma veicināšanai bijis būtisks. “Ja sākām ar satikšanos, tagad uzņēmēji kopā rada produktus, piedalās izstādēs. Viņi ir uzņēmīgi un dara,” vērtē J.Buliņa.

Tūrisma uzņēmējiem ir svarīgi, ka pašvaldības speciālisti gan nodrošina ar informāciju, gan veido piedāvājumu bukletus, iesaista pasākumos. Vietējiem ražotājiem vienmēr uzticēts nodrošināt pašvaldību ar suvenīriem. “Daudz ir laba, bet jaunajā novadā daudz kas kavējas. Mājaslapā, kas novadā tagad viena, par Raunu ir tikai daži teikumi. Tūrisma sezona tuvojas, tas jāizdara ātri,” atgādināja tūrisma uzņēmējs U.Rudzītis, bet amatnieks Agris Sērmūklis, kurš reizi mēnesī Raunā rīko amatnieku un mājrāzotāju tirdziņu, “Druvai” atzina: “Ir jādara. Ja padarīto kāds novērtē, uzticē, prieks turpināt. Tie, kuri atbrauc uz Raunu, brīnās, cik te laba gaisotne, kā uzņēmēji sadarbojas. Gan jau tāpat būs arī Smiltenes novadā. Mums tikai citam citu vēl jāiepazīst.” □

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.

Parka ielā industriālais parks

Pašvaldības tuvākajos plānos ir Raunā sakārtot Parka ielas apkārtni. Parka ielas industriālajā teritorijā ir gan privātpašumi, gan pašvaldības, ir arī neapbūvēti zemes gabali. Apmēram 20 hektāru teritorijā patlaban darbojas 15 lielāki un mazāki uzņēmumi. “Mērķis ir labiekārtošana un inženiertīklu izbūve. Teritoriju esam apskatījuši, tagad jāpazīna, ko vēlas, kas nepieciešams uzņēmējiem, kuri te darbojas, kā pašvaldība, uzlabojot infrastruktūru, var palīdzēt uzņēmējdarbības attīstībā,” stāsta Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks attīstības jautājumos Mārtiņš Ulāns.

Pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja Ieva Dille atgādina, ka šādu infrastruktūras sakārtošanas projektu var īstenot tikai ar uzņēmēju atbalstu, jo ir jāsaņiedz rezultatīvie rādītāji. Tie ir gan jaunas darbavietas, gan ražošanas jaudas palielināšana, gan teritoriju attīstība, arī darba algu

fonda palielinājums un citi.

“Smiltenes novadā iepriekšējos gados īstenoti vairāki projekti uzņēmēju atbalstam – uzbūvētas divas ražošanas ēkas, sakārtotas ielas, ceļu posmi, atjaunots tilts pār Palsu un citi. Pierādot, ka uzņēmējiem šo projektu īstenošana ir svarīga, ka tiks veicināta attīstība, var piesaistīt Eiropas Savienības finansējumu. Ekonomikas ministrijā top noteikumi, kad tiks izsludināta piešķiršanās, mums jābūt gatavam projektam,” stāsta I.Dille. Tuvākais darāmais – sarunās ar uzņēmējiem izzināt viņiem nepieciešamo. Izstrādāt projektēšanas uzdevumu un sākt teritorijas attīstības projekta izstrādi. Novada budžetā tam paredzēti 40 tūkstoši eiro.

“Vēl ir arī citas programmas, lai attīstītu kādu teritoriju. Ja ir aktīva uzņēmējdarbība, arī tur var rast iespēju ar pašvaldības atbalstu sakārtot infrastruktūru,” atgādina novada domes priekšsēdētājs. □